

ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo**Epidemiológiai Információs Hetilap**

Európai Antibiotikum Nap 2013.	481
Tájékoztatás szakmai továbbképzésről	483
Fertőző betegségek adatai	484

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ**EURÓPAI ANTIBIOTIKUM NAP 2013.**

A baktériumok antibiotikumokkal szembeni ellenállásának, azaz az antibiotikum-rezisztenciának a terjedése globális probléma. Az antimikrobiális rezisztencia gyakoriságának következménye, hogy csak néhány antibiotikum használható a fertőző betegségek leküzdésére. A multirezisztens kórokozók által okozott fertőzések súlyosabbak, gyakrabban kedvezőtlen kimenetelűek; az ilyen fertőzések ápolási ideje hosszabb, a terápiás költségek magasabbak. Az antibiotikum-rezisztencia kialakulásának és terjedésének hátterében a humán és állatgyógyászat által történő gyakori és nem megfelelő antibiotikum-alkalmazás áll.

A legfontosabb lépés az antimikrobiális rezisztencia terjedésének lassítása érdekében az antibiotikumok körültekintő alkalmazásának fejlesztése. A 2001-ben közzétett, „Az antimikrobiális szerek megfontolt alkalmazása a humán gyógyászatban” című tanácsi ajánlásban foglaltak szerint az EU Tagállamoknak kampányok keretében kell felhívni a lakosság figyelmét az antibiotikumok megfelelő alkalmazására és az antibiotikum-rezisztencia veszélyeire.

Ezért 2008-ban az Európai Unió kezdeményezésére az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ (ECDC) létrehozta az Európai Antibiotikum Napot, melynek célja a tagországok antibiotikum-kampányainak támogatása és koordinációja volt.

Az ECDC az Európai Antibiotikum Nap koordinációján kívül annak kommunikációját is segítette, elsőként az Antibiotikum Nap logójának megalkotásával, majd az egyes évek szlogenjeinek, célüzeneteinek, TV spottok, papír alapú információk elkészítésével, melyek a tagországok nyelvén kerültek közlésre.

Az Európai Antibiotikum Nap kezdeményezéséhez évről évre egyre több ország csatlakozott. A 2008. évi kampányban 32 ország (valamennyi EU tagország mellett, Norvégia, Horvátország, Törökország, Macedónia) vett részt; 2009-2012 között a részvevő országok száma 43-ra növekedett, első sorban a csatlakozni szándékozó országok: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Koszovó, Montenegró, Szerbia révén. 2012-ben a WHO Európai Régiójának országai, Örményország, Azerbajdzsán, Fehéroroszország, Kirgízia, Moldávia és Tadzsikisztán is csatlakozott az Európai Antibiotikum Nap eseményeihez.

Az első Európai Nap (2008) célközönségének, a lakosságnak a figyelmét arra hívta fel, hogy az antibiotikumok a megfázást/influenzát, a virális légúti megbetegedéseket nem gyógyítják. A későbbiekben az Európai Antibiotikum Nap célközönsége változott. 2009-ben a családorvosokat, 2010-ben a kórházakban dolgozó egészségügyi személyzetet célozta meg az antibiotikumok megfelelő alkalmazásával kapcsolatos európai kampány. Az utóbbi években az Európai Antibiotikum Napnak nem volt az ECDC által megjelölt célközönsége. Az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ a helyi járványügyi helyzet függvényében a tagországokra bízta a célközönség kiválasztását.

Az Európai Antibiotikum Nap eseményeihez hazánk elsők között csatlakozott. Az OEK minden évben tudományos ülést rendez, melyen az elhangzó előadások az antibiotikum-rezisztencia hazai helyzetét jellemzik.

A tájékoztatást adta: Dr. Böröcz Karolina osztályvezető főorvos

OEK Kórházi járványügyi osztály

Kapcsolódó információk:

<http://www.ecdi.eu/eaad/Pages/Home.aspx>

http://www.ecdi.eu/hu/eaad/Pages/campaign_Hungary.aspx(magyar nyelven)

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSRŐL

EURÓPAI ANTIBIOTIKUM NAP PROGRAMJA, 2013

- **Ideje:** 2013. november 18. 10.00 óra
- **Helye:** ÁNTSZ OTH Fodor terem (Bp. IX. ker. Albert Flórián út. 2-6.)

PROGRAM

- **Megnyitó:** Dr. Melles Márta, *főigazgató főorvos* OEK
 - **Az ülést vezeti:** Dr. Melles Márta *főigazgató főorvos* OEK
1. **Hazai és nemzetközi antibiotikum rezisztencia körkép**
Előadó: **dr. Tóth Ákos Ph.D.**, *mikrobiológus*,
OEK I. Bakteriológiai osztály
 2. **Antibiotikum felhasználás itthon és Európában**
Előadók: **dr. Matuz Mária Ph.D.**,
dr. Benkő Rita Ph.D., Szegedi Tudomány Egyetem
Gyógyszerésztudományi Kar Klinikai Gyógyszerészeti Intézet
 3. **Multirezisztens kórokozók által okozott egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések az NNSR tükrében**
Előadó: **dr. Böröcz Karolina** *osztályvezető főorvos*,
OEK Kórházi-járványügyi osztály
 4. **Clostridium difficile fertőzések epidemiológiája és megelőzése**
Előadó: **dr. Orosz Zsuzsanna** *szakorvos*, OEK Kórházi-járványügyi osztály
 5. **Egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések és antibiotikum használat a szociális intézményekben**
Előadó: **Szabó Rita** *koordinátor*, OEK Kórházi-járványügyi osztály
 6. **Krónikus osztályok pont-prevalencia vizsgálatának eredményei**
Előadó: **Veress István** *koordinátor*, OEK Kórházi-járványügyi osztály

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2013. október 21-27.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** járványügyi helyzete kedvezően alakult: mind a **salmonellosisok**, mind a **campylobacteriosisok** száma csökkent az előző héten bejelentetthez viszonyítva. A salmonellosisban megbetegedettek száma a 2007-2011. évek azonos hetét jellemző középértéktől alig tért el, a campylobacteriosisok száma azonban a negyedével volt magasabb a medián értékénél. Kimagasló számú salmonellosist jelentettek Fejér megyében (41) az előző heti tömeges megbetegedéssel járó iskolai járvány kivizsgálása során felderített esetek rögzítése következtében.

A **rotavírus-gastroenteritisek** száma ötödével csökkent a 42. hetihez viszonyítva, de négyszerese volt a tavalyi év azonos hetében nyilvántartott megbetegedések számának. A legtöbb megbetegedést ezen a héten is Hajdú-Bihar valamint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében regisztrálták.

A 43. héten négy új **közösségi gastroenteritis-járványról** szereztek tudomást, közülük egy tömeges méretet öltött.

Terület megnevezése	Közösség	Járvány kezdete	Exponáltak	Betegek	Kórházi ápoltak	Etiológia
			száma			
Bács-Kiskun	munkahely	09.09.	1200	28	0	ismeretlen
Szabolcs-Sz.-B.	kórház	10.03.	334	14	.	Cl.difficile
Somogy	kórház	10.11.	53	6	.	folyamatban
Veszprém	általános iskola	10.16.	563	44	0	calicivírus

Veszprém megye egyik településén, egy általános iskolában október 16-18. között **44** fő (43 tanuló és 1 takarítónő) betegedett meg. Tüneteik: hányinger, hányás, néhány esetben hasmenés, illetve láz. A betegek 1-2 nap alatt gyógyulnak, kórházi ellátásra nem került sor. Az exponáltak száma 563 fő (504 fő tanuló és 59 fő dolgozó) volt. A virológiai laboratórium három beteg székletmintája közül kettőben igazolta a **calicivírus** jelenlétét. A fertőző forrás az az első beteg lehetett, aki az osztályteremben és a mosdóban hányt. A második beteg másnap az ebédlőben hányt, így a megbetegedések a legnagyobb számban a beteggel egy időben ebédelő alsó tagozatos osztályokban fordultak elő. A kórokozó túlnyomóan **aeroszol útján** terjedhetett, az indirekt kontakt terjedést elősegítő tényezőként közre játszott a megfelelő hatásfokú fertőtlenítő takarítás és kézfertőtlenítés hiánya.

Bács-Kiskun megye egyik településén, egy 3000 főt foglalkoztató üzemben szeptember 9. és 13. között **28** fő betegedett meg enterális tünetekkel. A betegeknél hányinger, görcsös hasi fájdalom és hasmenés jelentkezett, a tünetek 1-2 nap alatt rendeződtek, kórházi ellátásra senki sem szorult. A bakteriológiai és virológiai vizsgálatok az etiológiát nem tudták tisztázni. A 10-én és 11-én készített ételek mikrobiológiailag kifogásolhatók voltak, de nem sikerült összefüggést igazolni a megbetegedések és a fogyasztott ételek között.

A héten alig változott a bejelentett **akut vírushepatitis** megbetegedések száma (47), de - hasonlóan az előző hetihez - többszöröse volt a korábbi évek azonos hetére számított mediánnak. A 42 **HAV** okozta megbetegedés több mint háromnegyedét (32) Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében diagnosztizálták, hat beteget pedig Budapesten észleltek.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében jelenleg három településen zajlik területi hepatitis A járvány (augusztus 13. óta Kocsordon - 17 beteg, szeptember 10. óta Ópályiban - 33 beteg, szeptember 12. óta Tiszavasváriban - 94 beteg).

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** és a **varicella** bejelentések száma az őszi időszaknak megfelelően folyamatosan emelkedik, a héten mindkét betegség tekintetében több megbetegedést regisztráltak, mint a korábbi évek azonos hetében. A **védőoltással megelőzhető fertőző betegségek** közül négy **mumpsz**-gyanút jeleztek: a 12-30 éves, a betegség ellen oltott betegek szerológiai vizsgálata a klinikai gyanút kizárta.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül **öt meningitis purulenta** megbetegedést regisztráltak, egy esetben már ismert a kórokozó (**B szero-csoportú N.meningitidis**). Egy **encephalitis infectiosa** megbetegedés került a nyilvántartásba, mely a virológiai vizsgálatok alapján **nyugat-nílusi láznak** bizonyult: a Pest megyei beteg augusztus 20-a körül a Tisza mellett nyaralt, idegrendszeri tünetei szeptember 1-jén kezdődtek.

A bejelentett **Lyme-kór** megbetegedések száma az előző hetivel megegyezően alakult (21), és kevesebb volt, mint a korábbi öt év azonos időszakát jellemző medián értéke. A legtöbb megbetegedést Borsod-Abaúj-Zemplén és Nógrád megyében valamint Budapesten regisztrálták.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

43/2013. sz. heti jelentés (weekly report)

2013.10.21 - 27.

Betegség Disease	43. hét (week)			1 - 43. hét (week)		
	2013.10.21 - 2013.10.27	2012.10.22 - 2012.10.28	Medián 2007-2011	2013.	2012.	Medián 2007-2011
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	* 1	1
Botulizmus	-	-	-	# 4	3	6
Salmonellosis	131	123	122	4493	# 4676	4797
Dysentheria	1	1	1	# 44	# 33	57
Pathogen E. coli által okozott megbet.	-	1	●	49	40	●
Campylobacteriosis	143	111	116	# 5899	# 4956	4554
Yersiniosis	-	1	-	57	48	40
Rotavírus-gastroenteritis ¹	72	17	●	2577	4039	●
Hepatitis infectiosa	47	12	6	# 1041	# 452	332
AIDS	-	2	-	# 43	28	20
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	12	13	7
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	1	27	4	33
Scarlatina	46	28	37	1938	2273	2380
Morbilli	-	-	-	# 5	# 14	3
Rubeola	-	2	-	8	18	16
Parotitis epidemica	4	-	2	37	27	58
Varicella	346	259	272	31297	# 28793	34652
Legionellosis	-	-	-	29	35	35
Meningitis purulenta	5	2	3	182	# 225	209
Meningitis serosa	-	3	1	75	92	59
Encephalitis infectiosa	1	-	2	# 115	82	117
Creutzfeldt-J. betegség	1	-	-	16	24	21
Lyme-kór	21	19	27	# 1097	1389	1572
Listeriosis	1	-	-	12	10	12
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	9	9	13
Ornithosis	-	-	2	# 14	28	20
Q-láz	1	-	-	184	37	28
Tularemia	2	-	-	# 37	24	26
Tetanus	-	1	-	2	5	4
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	1	6	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	8	2	●
Malária*	-	-	-	# 4	# 5	7
Toxoplasmosis	-	3	1	43	70	83

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

(¹) laboratóriumi vizsgálattal igazolt megbetegedések

A statisztika készítés ideje: 2013.10.29.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN RESOURCES

A tárgyhéten rögzített fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
 Cases of notified communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

43/2013. sz. heti jelentés (weekly report)

(2013.10.21 - 27.)

Terrület (Territory)	Salmonel- losis	Campylo- bacteriosis	Rotavírus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Rubeola	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	10	28	2	6	10	30	-	-	-	-	4
Baranya	6	14	1	-	2	26	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	14	6	5	-	-	10	-	-	-	-	-
Békés	-	4	2	1	-	7	-	1	-	-	-
Borsod-A.-Z.	5	4	18	-	6	31	-	1	-	-	4
Csongrád	14	12	-	-	2	19	-	-	-	-	-
Fejér	41	8	6	-	1	25	-	-	-	-	1
Győr	4	8	3	-	7	26	-	-	-	-	1
Hajdú-Bihar	2	4	13	-	5	20	-	-	-	-	-
Heves	1	1	-	-	-	20	-	-	-	-	1
Jász-N.-Sz.	2	3	3	2	-	46	-	-	-	-	2
Komárom-E.	1	3	1	1	1	-	-	1	-	-	1
Nógrád	3	9	2	-	1	4	-	1	-	-	5
Pest	11	10	5	3	6	15	-	-	-	1	1
Somogy	2	5	9	-	1	11	-	-	-	-	-
Szabolcs-Sz.-B.	7	7	2	33	1	20	-	-	-	-	-
Tolna	4	4	-	-	-	5	-	1	-	-	1
Vas	3	7	-	-	2	23	-	-	-	-	-
Veszprém	1	3	-	-	1	6	-	-	-	-	-
Zala	-	3	-	1	-	2	-	-	-	-	-
Osszesen (Total)	131	143	72	47	46	346	-	5	-	1	21
Előző hét (Previous week)	156	220	88	44	36	164	-	3	3	3	21

(+*) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

A statisztika készítés ideje: 2013.10.29.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujsag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Megbízott országos tisztifőorvos:

Dr. Paller Judit

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Kommunikációs főosztály Nyomda

Csoportvezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)